

ZPRÁVY

KRIZE ŠRÁMKOVA PÍSKU

Přiznám se, že jsem výklad pojmu krize jako zastavení a posouzení stavu věcí převzala od dramatičky Daniely Fischerové. Učinila jsem tak vědomě, neboť soudím, že je třeba se u národní přehlídky autorského a netradičního divadla zastavit a zamyslet se nad řadou otázek.

Základní otázkou je patrně, zda mladé amatérské divadlo takovou přehlídku vůbec potřebuje. Co když se přežila, co když je součástí nějakého oficiálního a tudíž vnucovaného systému. Domnívám se, že veřejným plebiscitem zájmu byl letošní ročník. Organizátoři nemohli nic slíbit, a proto rozhodl skutečný zájem divadelníků. Skeptik může namítnout, že tento zájem může být i ze setrvačnosti. Troufám si prohlásit, že si Šrámkův Písek vydobyl určité renomé. Stal se v krušných dobách neencenzurovanou přehlídkou - bienálem mladého amatérského divadla. Byl to výsledek odvahy, osobního nasazení všech, kteří festival připravovali a podíleli se na něm. "Amerika" Ochotnického kroužku, "Hostina kanibalů" Dividýlka ze Slaného a mnohé jiné slouží jako pars pro toto, totiž jako živoucí důkaz, že to, co "prošlo" na Písku, neprošlo na žádné jiné oficiální akci amatérského divadla. Přehlídka však nebyla jen bienálem odvahy, jednotlivá představení vypovídala bez příkras o světě kolem nás. Přinášela všem účastníkům potřebnou a vítanou konfrontaci, která je pro každého tvůrce nezbytná. Je formou ověření si vlastního způsobu uvažování o divadle, jež může otevřít nové obzory. Není ani nikdy nebyla na výsluní oficiálního zájmu, nebyla soutěží o ceny. Přesto právě zde byly vynášeny nejtvrdší soudy, soudy divačelníků nad divadelníky. Byly nelitostné a často nemilosrdné, neboť hodnotily téma a jeho zpracování metrem originality, pravdy divadelní i životní.

Manazrál však čas konfrontovat toto mladé divadlo s celkem amatérského divadla? A obráceně, onu osobitou atmosféru Šrámkových Písků vnést tam, kde často vládá duch "kamenného" divadla? Za divadelní oddělení ústavu, který dosud byl odborným garantem této přehlídky, říkáme ano. Zkusme obě větve amatérského "činoherního" nebo "převážně činoherního" divadla, totiž autorské a interpretační divadlo uvést na jedné národní přehlídce bez cen, bez zbytečného pozlátka. Jako maratón pro zájemce, odborníky i veřejnost.

S rezignací na definitivní soudy, jako podklad k diskusi o českém a moravském amatérském divadelnictví. A k tomu možná na střídanou se Slovenskem celostátní amatérskou divadelní žatvu příslušné sezóny. Samozřejmě nikoliv najednou, ale jako dvě přehlídky. Přehlídky a žatvy střídat v Hronově a v Písku; nebo možná na netradičních místech. A snad z Písku /kategorie netradičního divadla/ odstranit i věkový limit a umožnit tak účast i nadpětatřicátníků. Dílnu Šrámkova Písku ponechat jako smysluplnou vzdělávací akci. Otevřít ji více světu. Pozvat zajímavé zahraniční lektory, popř. uvažovat také o mezinárodních třídách. I toto může být cesta do Evropy. Co tomu říkáte, přátelé? Domníváte-li se, že nemám pravdu, řekněte to nejlépe mně a tady.

Lenka Láznovská
divadelní oddělení ÚKVČ

P r o g r a m d r u h é h o d n e p ř e h l í d k y :

9,00 - Palackého sady - DIVADELNÍ JARMARK

SUMÝŠ - Rumburk

Divadlo na dubu - Praha

SEVEROVÝCHODNÍ USKUPENÍ - Hradec Králové

Skupina histor.šermu RIVAL - Písek

PELENDREK - Zvolen

13,00 - výstavní síň divadla - vernisáž XVI. ročníku soutěže
" POEZIE VE FOTOGRAFII "

14,00 - malý sál - BÍLÉ DIVADLO - SK ROH ČSD Bohumín
V.Holan, J.Číhal, V.Machek - "DŮM MĚ MATKY"

15,00 - studiový prostor jeviště - MINIDIV Ostrov nad Ohří
J.Weiss - " ÚSTA ZA MŘÍŽEMI "

17,00 - velký sál - STUDIO P Jindřichův Hradec - A. Berková:
" KNIŽKA S ČERVENÝM OBALEM "

19,30 - studiový prostor - PROSTĚ - Divadlo Liberec - M.Horníček:
" TVRĎÁK "

21,30 - malý sál - Loutkařský soubor C Svitavy - W. Shakespeare -
B.B.Buchlovan-K.Šefrna: "HAMLET"

23,00 - studiový prostor jeviště - TEATR IM.MJR.SZMAUZA, Český Těšín
" Marx International "
" Babička ... "

O souboru

Bílé divadlo Ostrava

Hraje od roku 1982. Nyní je to volné umělecké sdružení zabývající se především divadlem.

Bílé divadlo vystupovalo v Písku již před čtyřmi roky. Uvedlo sedomasochistické představení / jak o něm napsal Josef Chuchma v Mladém světě / Tristana a Isoldy. V minulých dvou letech hrálo FAUSTA - představení podle textů Margerse Zariňše, Christophera Marlowa a Paula Valéryho. Premiéra posledního představení "Dům mé matky" byla 8.1.1990.

Bílé divadlo
Ostrava

..... a o hře

^o D Ů M M Ě M A T K Y

Jiřina Jirásková řekla, že každého herce a celé divadelní umění čeká vnitřní inventura, má-li se stát něco uměrného té obrovské očistné proměně společnosti, kterou prožíváme. Ano. A zdá se mi, že musíme všichni ještě někam dál. Herec například až daleko do časů nevinnosti, kdy ještě nevěděl, že bude hercem, kdy žil obyčejný život v pravdě dětství a jinošství, v nesmělosti, v skromnosti a ve věrnosti sobě. Kdy ještě nevěděl nic o svodu úspěchu, o sladkosti popularity, o pustošivých hrůzách ctižádosti. Obroda divadla, dojde-li k ní, bude tedy začínat někde tady, od začátků, od trýznivé potřeby vrátit se ke své nevinnosti, od schopnosti přesáhnout sám sebe, ke které by se mělo pocházet jednou, dvakrát za život. Od prvního ticha a od odvahy radikálně zrevizovat svůj život v umění.

Sergej Machonin-Literární noviny 90

^o D Ů M M Ě M A T K Y

Nic v tomto světě není jisté, nic naprosto bezpečné. Jeť ou výjimkou je matka. S odchodem matky zbývá už jen čekání na smrt. Hledání hrobu matky vede k pochopení jednoho ze základních tajemství života - prostoty.

Bílé divadlo
Ostrava

o souboru

Minidiv Ostrov nad Ohří

Původní MINIDIV byl založen Vladimírem a Soňou Pavelkovými, učiteli literárně-dramatického oboru LŠU Ostrov. Po jejich odchodu / r.1980 / do Prahy nastoupila v LŠU jako učitelka jejich absolventka Irena Konývková, která pokračovala v nastolené tradici nejprve pod hlavičkou LŠU, pak pod domem kultury.

MINIDIV je skutečně mini divem, neboť ti, kteří většinou byli žáky Lidové školy umění v Ostrově a rozešli se na všechny světové strany, se znovu sešli v říjnu 1988. Před lety žáci, nyní dospělí lidé s různými čudý, se jednou týdně scházejí, zkoušejí, diskutují...

Problémů je moc, ale chuť do práce zůstává, o čemž svědčí i uvedení této hry v Karlových Varech, vystoupení v Letohrádku v Ostrově s pásmem poezie, nastudování pohádky M. Mašatové pro děti z mateřských škol, na červen chystá pouliční divadlo / do K.Varů/ z aforismů J. Žáčka.

..... a o hře

Jednoduché fialové kostýmy, šedomodrá kanava, strohé praktické kábly, drátěné náhubky - to je scénografie, do které je zasazen děj hry bojující proti přizpůsobivosti, nechutí dělat něco proti tomu, co se nám nelíbí.

Dav se bouří proti nesvobodě. Následuje trest-drátěný náhubek - který má umlčet každého, jenž se staví na odpor. Přes počáteční reptání si lid na náhubek přivyká a dokonce z něho udělá módní záležitost - hit doby. Dříve se bouřící lid zpohodlní natolik, že i když mu je náhubek sundán, nedovede si život bez něj představit.

Pohodlnost, minimální míra odpovědnosti, jakási nevšímavost a lidská únava nakonec vítězí nad dřívějším reptáním a lidstvo volí schůdnější způsob - náhubek si ponechat.

Hra ukazuje člověka v jeho lidské nahotě, neustále hledajícího směr, kterým se má dát. Je na jedné straně vykřičníkem, ale v podtextu zůstává nevyřečeno plno otázek, nutících k zamyšlení i v současnosti.

Minidiv

O souboru

Studio P - Jindřichův Hradec

Byl založen v roce 1962.

Vždy stál na pomezí divadla poezie a malých forem. Členové souboru i vedoucí L. Čížková - Jevnakerová se vždy snažili hledat vlastní cestu. Vyhýbali se pouhé interpretaci textu.

Soubor se devětkrát zúčastnil národních přehlídek /Šrámkův Písek, Wolkrův Prostějov a ASUT/, dvakrát se zúčastnil divadelních dílen v zahraničí : Scheersberg 76/ s pořadem Hrom do Hromádky a Žáci darebáci/ a Merksem 78 / s pohádkou A. Mikulky O Pidižlovi velkém/.

Soubor původně tvořili žáci jindřichohradeckého gymnázia. Nyní jsou všichni členové souboru již dospělí.

..... a o hře

V poslední době jsme byli okouzleni poetikou textů Alexandry Berkové, která jako by nám mluvila z duše. Jako první jsme zpracovali Pohádku o šťastném konci, která byla k vidění na minulém ročníku Šrámkova Písku na divadelním jarmaru. Zde ji také viděla A. Berková, která nám povolila práci na svých dalších textech. A tak přibyl Miniromán, ještě pod vedením L. Čížkové-Jevnakerové. Povídku Funus jsme připravili za vedení dosavadní členky souboru Viktorie Polákové.

Josefa Procházkové

O souboru

Prostě divadlo - Liberec

V březnu 1989 začali tři přátelé nezávazně zkoušet hru Miroslava Horníčka "Tvrďák". Jejich snahou bylo divadlo bez berliček, bez světelných či zvukových efektů, bez výtvarných nápovědí, bez působivé záplatující hudby; prostě divadlo herecké akce /byť jen v amatérském podání/. Tak nějak vznikl divadelní soubor Prostě-divadlo.

..... a o hře

"Tvrďák" v podání Pavla Svačinky a Pavla Krejčího není založen na improvizaci. Ůčinkující respektují situace vzniklé při zkoušení.

Vít Prýmek

O souboru

Loutkařský soubor C Svítavy

Vznikl v roce 1970 a od té doby se pokouší o autorské divadlo.

..... a o hře

Hamlet...

Rodinné loutkové divadlo a loutky na nítkách. A také písničky za doprovodu kytar. Třicet pět minut podívané na svérázný výklad dramatu W. Shakespeara.

"Říkají, že je to tragedie, nevěřte, nevěřte ..."

"C" Svítavy

TEATR IM. MTR: SZMAUZA

O souboru

Český Těsín

Soubor existuje již řadu let. Za tu dobu došlo ke změnám, protože vládež, která tvořila kdysi Teatrzik mezitím zestárla. Soubor si udržuje svou vlastní poetiku, i když se stále pokouší ji obohacovat o novou. V Písku byl naposled s inscenací Kozlíka Matěje.

..... a o hře

Na Písku letos uvede soubor dvě představení: Marx International je svébytné pojednání Marxova Kapitálu. Druhým představením je Babička, Rochalik, bačkůrky a rozvodové řízení. Polsky nám to raději ani neřekli.

NA JARMARKU VYSTOUPÍ :

O souboru

Sumýš - Rumburk

DS Sumýš, jehož zřizovatelem je SOU v Rumburku, je vyložené studentským souborem. Zaměřuje se na pohádky pro děti, se kterými objíždí Šluknovský výběžek. O prázdninách pravidelně pořádá zájezdovou šňůru po jižních Čechách, po Semílsku a po jižní Moravě. 55 repríz již dosáhla pohádka Plné peklo čertů a v současnosti je na repertoáru pohádka O Popelce.

Vedle pohádek soubor připravuje inscenace pro své vrstevníky / např. Princezna T., Souře, Stvoření světa, Ženitba, Byl žák darebák, ... /, které hraje v prostorách školy nebo přímo v malém sále DK. Součástí souboru je i skupinka lidí, kteří se věnují poezii a folku. Vzniklo už několik večerů poezie / Orten, Okučava, Neruda /, které se staly součástí výuky českého jazyka pro maturitní obory.

O letošních prázdninách se soubor chystá do Vyškova na Moravě a na Jiráskův Hronov, kde vystoupí v rámci hronovské pouti.

V září letošního roku oslaví Sumýš pět let své existence.

..... a o hře

Zatím je hotová první část - Rajské jablko, Tu uvedeme pod názvem Stvoření světa. Soubor se nechal inspirovat známými motivy z bible a snaží se najít vztah mezi dobrem a zlem, který je zde zosobněn ve vztahu Boha a Ďábla. Celé vystoupení je jakýmsi pokusem o travestii, která by měla diváka pobavit, poučit, ale neměla by ortodoxní zastánce bible urazit.

Divadlo na dubu Praha

Luděk Škrovánek

bude pro všechny překvapením.

Severovýchodní uskupení Hradec Králové

UŽ ZNÁME.

Fechtýřská teatrální /šermířská divadelní/ skupina historického šermu.

O souboru ...

Rival → Písek

Vznikl v roce 1976. Zabývá se rekonstrukcí starých bojových umění a šermířských dovedností. Tentokrát se pokusili o šermířsko-divadelní tvar. Trochu si myslí, že je to něco od pohybového divadla a něco od netrafičnických divadelních forem. Na píseckém publiku si ověří, jak diváci tento tvar přijmou. Škoda, že nemohou uvést víc než ukázky, neboť v souboru došlo ke zranění.

Rival

O souboru

Pelendrek - Zvolen

Pelendrek se snaží o humor, který je sladký jako pelendrekový cukřík /pendrekový, přesněji lékořičový bombón/. Snaží se i o satiru, která je tvrdá jako pelendrek / pendrek či přesněji obušek/.

... a o hře

Soubor uvede ukázky z kabaretní hry Zymoterapia, tj. léčení pomocí kvasinek. Dochází v ní skutečně ke kvasení. Herci spolupracují s publikem a na základě improvizací - kvasení vzniká inscenace. Proto záleží hodně na divákovi, jak celé představení dopadne. Zde uvede Pelendrek stou a první reprízu.

Pelendrek

I M P R E S E L E K T O R Ů

KOSTKA BRNO - Aristofanes - Samotný : PTÁCI

Protože letošní Písek je taťový, jaký je, v době, kdy ani nevíme, kdo jsme, když se jen těžko vyznáme každý sám v sobě, máme týden před volbami a za posledního půl roku jsme prožili dvacet let života a přece pořád, bez ohledu na věk, nevíme, zda jsme už dospělí ... protože všechno je jinak a i my / a třeba i mnohokrát tady, v Písku, na přece jen svobodomyšlném festivalu/, kteří jsme se snažili vnímat skutečnost neideologizovaně, střízlivě, věcně, přesto i my jsme dnes usvědčováni / sami sebe usvědčujeme/ z toho, jak jsme si skutečnost mýtizovali ... tak tedy protože všechno je to takové a podle toho vypadá program a představení a publikum a zájem a kredit přehlídky, nepřipadá mi, nám, tzv. lektorům, seriózní rozebírat představení. Ptáci se prostě nepovedli a soubor to jistě ví. Skutečnost je složitější než modelové zobrazení. Žádkovy Ptákoviny rovněž dle Aristofana smetla po třech měsících z jeviště Národního divadla revoluce. Staré záměry poměřeny novou skutečností troskotají. Schází pointa hry, scén, pointa našich mýtizovaných představ. Skutečná pointa byla mnohem silnější.

Jan Vedral

SEVEROVÝCHODNÍ USKUPENÍ HRADEC KRÁLOVÉ

KLAUNI ?

Napadlo mě: rozdíl mezi dramatem a proklamací je třeba / mimo jiné/ asi takovýto :
Napijeme-li se mléka, máme v ústech chuť mléka a ještě něco, co činí mléko mlékem. Nejsou-li zaženy žížeň. Vezmeme-li do úst jednu polávkovou lžičku ^{sušeného} mléka / což je asi množství, z něhož se dá vyrobit sklenice tekutiny /, máme v ústech bezmocný jazykový obalec prapodivné chuti a při každém slově, které vyslovíme, se nám od úst bíle zapráší. Chutě mléka se nedohledáme a žížeň ? Je mnohem větší.

Radovan Lipus

EXPERIMENTÁLNÍ DIVADLO "TO SNAD NE" PRAHA

No asi tak nějak takhle

"Slovo. Svět stojí na slově a slovo na pravdě". To píše Miroslav Barták ve Zpravodaji č. 1 a snaží se tento postoj dokumentovat svým představením. Nevím, zda na slově stojí svět, ale jsem přesvědčen, že na slově nestojí divadlo. Dnes, kdy se slovo stalo nástrojem tak nebezpečným jako zbraň, má právě divadlo možnost hledat pravdu nikoliv ve slovech, ale v lidském jednání. Je jistě nutné pokládat si základní otázky našeho života, ale teprve jejich transformace do umění nám divákům může pomoci při hledání odpovědi.

Jan Borna

BARET'S VITINĚVES

M. Bulgakov : DIAEOLÍÁDA

Bulgakovova satirická groteska přesně postihuje určitý životní pocit člověka, jehož byrokratický kolotoč dohání až na rozhraní, kde si již není jist, zda je šílený on nebo společnost kolem něj. Ruská kafkiáda dvacátých let nám je zcela srozumitelná, neboť naše situace nebyla donedávna příliš odlišná. Soubor ji hraje s plejádou dobrých nápadů, v ostrém tempu a s řadou zajímavých hereckých výkonů, jimž chybí snad jen lepší hlasová technika / místy mě škrábalo v krku za překřikující cerberce /. Nicméně jedna zásadní otázka zůstává : nakolik je smysluplný pouhý popis stavu / byť v narodující nadsázce/. A snad ještě druhá : zda jsme při své kritice přijatého stavu nepřejali i způsob této kritiky, v němž absentuje zřetelnější vlastní hodnocení - názor.

Luděk Richter

UKÁZKY SLOHOVÝCH PRACÍ NA TÉMA JAK SE VÁM JELO :
=====

Jak komu. Posádky KVE 42-60, KVB 29-66 v pohodě. Čtveřice KVE 42-68 vzala celkem tři stopaře a prožila divokou jízdu se začínající řidičkou A.N. s řidičským průkazem č. 62 84 12 AH. Využíváme této příležitosti k pátrání po poručíkovi Šťastném, který A.N. řidičský průkaz vydal, aby nám své rozhodnutí vysvětlil.

MINIDIV

Přijeli jsme autobusem, přestože vlakem je to pohodlnější. Vlakové spojení Rumburk - Písek je ale velmi náročné !!! Bylo vedro, žízeň a narváno lidma. Tak se nám jelo !

Sumýš Rumburk

Vzhledem k tomu, že jsme přijeli TATROU z roku 1953, tak následovně :

7x natočit motor klikou

6x tlačit

11x spravovat kontakt u baterie

3x brát benzin

2x dolévat olej

3x spravovat drobné závady

permanently držet levé dveře.

Ale jinak prima !

Severovýchodní uskupení Hradec
Králové

Slyšeli jsme,

že generální zkoušku na diskusní klub si páni lektori odbyli už v autobuse cestou do Písku. Jali se totiž uplatňovat nárok na místa, na něž se zakoupili předem místenku. Marně. Ani jejich výmluvnost jim nepomohla, ani upomínky na slušnost a demokracii. Nejtvrdším oponentem jim prý byl pán, který si četl Prezidentova vězně.

Dojeli všichni a zdraví.